

A Fővárosi Ítéltábla Hersch és Major Ügyvédi Iroda (ügyintéző: dr. Hersch Tamás ügyvéd) által képviselt felperes neve(felperes címe) felperesnek, dr. Kovács L. László ügyvéd által képviselt I.rendű alperes neveI. rendű és a II.rendű alperes neve(alperes címe) II. rendű alperesek ellen tűrésre kötelezés és egyéb iránt indított perében a Fővárosi Törvényszék 2014. február 4. napján meghozott **ügyszámú** ítélete ellen a felperes részéről 9. sorszám alatt, az I. rendű alperes részéről 8. sorszám alatt előterjesztett fellebbezés folytán meghozta a következő

í t é l e t e t :

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az I. rendű alperesnek 317.500 (Háromszáztizenhétezer-ötszáz) forint másodfokú perköltséget.

A 854.500 (Nyolcszázötvennégyezer-ötszáz) forint fellebbezési illetéket az állam viseli.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s

felperes nevefelperes 1957. május 31. napján született, anyja neve **Sz.M.**, apja neve **Sz.M.**. Édesanyja, néhai **Sz.M.-né**, született **Sz.M.** 1928. december 18-án született, 1998. december 4. napján hunyt el, anyja neve **Sz.T.**, aki a gyermek születésekor 26 éves volt.

Az 1902. január 4. napján **B.-n** született **Sz.T.** - a felperes anyai nagyszülője - 1960. október 9. napján elvált családi állapotban hunyt el. **S.I.** örökhagyó **B.-n**, 1938. március 25. napján született. Édesanyja neve **Sz.T.**, aki a gyermek születésekor 35 éves, lakhelye születésekor **b.-i I.** út 31. szám alatt volt. Az örökhagyót **F.V.** és felesége, **S.B.** 1942. évben örökbe fogadta, a **B.** Árvaszeke **ügyszámú** határozatával az örökbefogadási szerződésre a záradékot rávezette. Ekkor a gyermek családneve **F.-re** változott. 1962. évben a gyámhatóság **ügyszámú** határozatával az örökbefogadást felbontotta. **F. I.** vezetéknéve **S.-re** változott. **S.I.** örökhagyó 2004. január 29-én nőtlen családi állapotban, ismert vér szerinti hozzátartozó hátrahagyása nélkül elhunyt. A lefolytatott hagyatéki eljárás során dr. **D.P.** közjegyző hirdetményére örökösként senki nem jelentkezett. A 2005. február 9-én kelt és ugyanezen a napon jogerőre emelkedett **ügyszámú** teljes hatályú hagyatékátadó végzésével **S.I.** örökhagyó hagyatékát képező **d.-i U.** utca 44. szám alatti ingatlant 6.260.000 forint beköltözhető forgalmi értéken törvényes öröklés jogcímén a I.rendű alperes neveI. rendű alperesnek adta át, a 77.965 forint **D.** Polgármesteri Hivatal által viselt temetési költség és az 52.700 forint közjegyzői díj viselésének a kötelezettségével. I. rendű alperes 1/1 arányú tulajdonjogát, továbbá II. rendű alperes vagyonkezelői jogát a **R.** Körzeti Földhivatal 2010. január 4-én jegyezte be az ingatlan-nyilvántartásba.

Felperes keresetében annak tűrésére kérte kötelezni az I. és II. rendű alpereseket, hogy a **D. helyrajzi szám** alatt felvett ingatlant illetően az I. rendű alperes 1/1 arányú tulajdonjogát II. rendű alperes vagyonkezelői jogát a **R. Körzeti Földhivatal** az ingatlan-nyilvántartásból törölje és felperes 1/1 arányú tulajdonjogát törvényes öröklés jogcímén jegyezze be az ingatlan-nyilvántartásba. Kérte továbbá, hogy a bíróság egyetemlegesen kötelezze I. és II. rendű alpereseket, hogy a **D., U. utca 44. szám** alatti ingatlant adja a felperes birtokába. Perköltség iránti igénye volt.

I-II. rendű alperesek a kereset elutasítását kérték. Vitatták azt, hogy a felperes törvényes örökösi mivoltát kétségmentesen igazolta volna. Kiemelte, hogy a rendelkezésre álló okirati bizonyítékok szerint az örökhagyó édesanyja, **Sz.T.** az örökhagyó 1938. március 25-én történt születésekor csupán 35 éves volt. A felperes anyai nagymamája viszont ekkor már betöltötte a 36. életévét. Továbbá a felperes anyai nagymamájának **Sz.T.** a születési neve, az örökhagyó édesanyjának pedig **Sz.T.**, így a keresztnév között is eltérés mutatkozik. I. rendű alperes viszontkeresettel kérte felperes kötelezését az ingatlan használatából befolyt 5.319 forint elszámolását követően 231.241 forint és ennek 2011. március 16. napjától a kifizetés napjáig járó Ptk. 301. § (1) bekezdésében meghatározott késedelmi kamata és perköltség megfizetésére.

Felperes az I. rendű alperes viszontkereseti kérelmét elismerte.

Az elsőfokú bíróság ítéletével a felperes keresetét és az I. rendű alperes viszontkeresetét elutasította. A Ptk. 598. §, 599. §, 607. § és 608. § (2) és (3) bekezdése, továbbá a Pp. 164. § (1) bekezdésére utalva kifejtette, hogy a felperest terhelte annak bizonyítása, hogy a felperes 1902. január 4-én **B.-n** született és az 1960. október 9-én **B.-n** elhunyt anyai nagymamája, **Sz.T.** az örökhagyó édesanyja volt. Ennek tényét a felperes hitelt érdemlően nem tudta bizonyítani, mivel az örökhagyó édesanyjának azonosítására szolgáló **b.-i** Anyakönyvi Kerület által kiállított születési anyakönyv másolat szerint az örökhagyó édesanyja, **Sz.T.** 35 éves volt a gyermek 1938. március 25-én történő születésekor, míg a felperes anyai nagymamája ekkor a 36. életévét több mint 2 hónappal betöltötte. A felperes által a **Sz. Katolikus Plébánia** hivatalból beszerzett keresztlevelek önmagukban nem voltak elegendőek annak igazolására, hogy az örökhagyó édesanyja és a felperes anyai nagymamája ugyanazon személy volt, mivel csak a született gyermekek keresztneveit tartalmazzák a vezetéknév megjelölése nélkül. Az I. rendű alperes viszontkeresetét azért találta megalapozatlannak, mivel a felperes tulajdoni igényét és az ingatlan birtokba adási keresetét érdemben elutasította, így az I. rendű alperesnek a Ptk. 361. § (1) bekezdésére alapított jogalap nélküli gazdagodás iránti viszontkeresete sem foghat helyt. A perköltség megfizetésére a felperest kötelezte, míg a le nem rótt 627.000 forint kereseti és 13.900 forint viszontkereseti illetékről akként rendelkezett, hogy azt az állam viseli.

Az ítélet ellen felperes, továbbá I. rendű alperes terjesztett elő fellebbezést.

Felperes fellebbezésében azt kérte, hogy a Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 253. § (2) bekezdése alapján változtassa meg és a felperes keresetének adjon helyt. Álláspontja szerint felperes a törvényes örökösi minőségét bizonyító okiratokat becsatolta. Ezek tanúsága szerint az örökhagyó és testvére születési adatai teljes egészében megegyeznek a fentiekben megjelölt hatósági bizonyítványokban és anyakönyvi kivonatokban szereplő adatokkal, bár a plébániai adatok az egyházjogi jogszabályok alapján keresztleveleket kizárólag a gyermek keresztnevére vonatkozóan jegyzik fel. A felperes által csatolt valamennyi okiratban az örökhagyó és testvére édesanyja neve egyezően szerepel. A **T.** és a **T.** nevek ugyanazt a keresztnevet takarják, a **T.** név a **T.** név rövidülése. Az örökhagyó születéséről kiállított hatósági bizonyítvány szerint az örökhagyó édesanyja a gyermek születésekor 35 éves volt,

ezen életkor a felperes álláspontja szerint nyilvánvaló elírás, hiszen valamennyi csatolt okiraton az örökhagyó és testvére adatai megegyezően szerepelnek, édesanyjuk neve is megegyezik. Megítélése szerint ezen okiratok egyértelműen bizonyítják, hogy az örökhagyó és testvére édesanyja ugyanazon személy. Előadta, hogy az örökhagyóról és a testvéréről kiállított hatósági bizonyítványok meglehetősen régről erednek, az anyakönyvi hivatalok korabeli gyakorlata szerint az anyakönyvek kiállítása az adott személy által bediktált adatok szerint történt. Az 1950-es évekig a szülők nem voltak kötelesek okirattal igazolni szülői minőségüket, elegendő volt nevük és egyéb adataik szóban történő bediktálása, így felperes álláspontja szerint kétségmentesen bizonyította örökös mivoltát.

Fellebbezésében I. rendű alperes azt kérte, hogy a Fővárosi Ítéltábla a viszontkereset elutasításával kapcsolatos ítéleti rendelkezést változtassa meg és kötelezze a felperest az I. rendű alperes részére a Ptk. 677. § (1) bekezdése, valamint a Ptk. 194. § (1) bekezdése alapján a hagyaték megszerzésével és kezelésével összefüggésben felmerült 236.560 forint összegű tőke és ennek 2011. március 16. napjától a kifizetés napjáig járó késedelmi kamata megfizetésére. Előadta, hogy 2012. június 26. napján kelt ellenkérelmében értelemszerűen feltételelesen, eshetőlegesen terjesztett elő viszontkeresetet felperessel szemben, arra az esetre amennyiben a bíróság a felperes keresetének helyt adna. Ezt követően az elsőfokú bíróság ítéleti rendelkezésében azért utasította el az I. rendű alperes viszontkeresetét, mert a felperes keresetének sem adott helyt. Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság az eshetőlegesen előterjesztett viszontkereseti kérelméről nem dönthetett volna érdemben. Fellebbezés hiányában ugyanis a másodfokú bíróság a felperes keresetének helyt adhat.

Fellebbezési ellenkérelmében az I. rendű alperes azt kérte, hogy az elsőfokú bíróság keresetet elutasító rendelkezését a Fővárosi Ítéltábla hagyja helyben, felperes ugyanis nem tudta hitelt érdemlően bizonyítani, hogy a felperes nagyanyja, az örökhagyó édesanyja volt, így felperes törvényes örökös minősége kétséget kizáróan nem állapítható meg. Álláspontja szerint a közokiratok, hatósági igazolások olyan mértékű eltéréseket tartalmaznak amelyek megkérdőjelezzik, hogy a felperes anyai nagymamája és az örökhagyó személy édesanyja egy és ugyanazon személy volt. Kifejtette, hogy ugyanazon néven több személy is anyakönyvezésre kerülhetett, így e két személy azonosságát alátámasztó dokumentumok hiányában a felperes örökös mivolta nem nyert kétségmentes igazolást.

A fellebbezések alaptalanok.

Az elsőfokú bíróság az eljárás során rendelkezésre álló bizonyítékok mérlegelése alapján helytállóan állapította meg a tényállást, és az abból levont jogi következtetésével, ekként meghozott döntésével a Fővárosi Ítéltábla is egyetértett.

A Ptk. 599. § értelmében örökölni törvény vagy végintézkedés alapján lehet. A (2) bekezdés szerint amennyiben az örökhagyó után végintézkedés maradt, az öröklés rendjét ez határozza meg. Végintézkedés hiányában az öröklés rendjére a törvény az irányadó. A (3) bekezdés kimondja, hogy ha más örökös nincs, a hagyaték az államra száll. Az állam törvényes örökös.

Az **ügyszámú** hagyatéki tárgyalásról készült jegyzőkönyv szerint **S.I.** örökhagyó végintézkedés hátrahagyása nélkül hunyt el, ekként a törvényes öröklés rendje érvényesül.

A rendelkezésre álló iratok szerint az örökhagyónak ismert leszármazója, házastársa nem volt, apjának személye ismeretlen, édesanyja **Sz.T..**

Ezt követően a Pp. 164. § (1) bekezdése alapján a felperesnek kellett kétséget kizáróan bizonyítania, hogy az örökhagyó édesanyja és a felperes anyai nagymamája ugyanazon személy. A felperes ennek bizonyítására anyakönyvi kivonatokat, hatósági bizonyítványt, illetőleg a **Sz. Katolikus Plébánia által sorszámu és sorszám**

alatt kiadott keresztleveleket csatolta. Ezen okiratokból azonban kizárólag az állapítható meg kétségmentesen, hogy az örökhagyó édesanyja neve **Sz.T.** volt, illetve a felperes édesanyjának anyja neve szintén **Sz.T.**. Puszta névazonosság azonban a két személy, azaz a közös felmenő igazolásához nem elégséges, mert a felperes által rendelkezésre bocsátott okiratokból megállapítható egyéb adatok a hozzátartozói viszonyt nem támasztják alá. Felperes anyai nagyanyja születési dátuma ismert, 1902. január 4. napján született, az örökhagyó édesanyjának születési időpontjára azonban semmilyen peradat nem áll rendelkezésre, közokirat kizárólag az örökhagyó születésekor, azaz 1938. március 25. napján betöltött életkorát tartalmazza. Mivel ez a felperes anyai nagyanyjával nem azonos, egyéb adat pedig nem áll rendelkezésre, a hozzátartozói viszony kétséget kizáróan nem igazolt. Adminisztratív hiba, elírás feltételezésére pedig keresetnek helyt adó ítéletet alapítani nem lehet. A felperes keresetét alátámasztó egyéb okirat vagy bizonyíték nem merült fel, ezért az elsőfokú bíróság helytállóan utasította el a felperes keresetét.

Helytálló az elsőfokú bíróság döntése a viszontkeresetet illetően is.

A Pp. 147. § (1) bekezdése alapján az elsőfokú ítélet hozatalát megelőző tárgyalás berekesztéséig az alperes a felperes ellen viszontkeresetet indíthat, ha az ekként érvényesíteni kívánt jog a felperes keresetével azonos vagy azzal összefüggő jogviszonyból ered, vagy ha a viszontkereset tárgyául szolgáló követelés a felperes kereseti követelésével szemben beszámításra alkalmas. A viszontkeresetre - amennyiben a törvény másként nem rendelkezik - a keresetre vonatkozó rendelkezéseket kell alkalmazni. Ebből következik az is, hogy a viszontkereset - a beszámítási kifogástól eltérően - a keresettől független, a felperesnek a keresettől való elállása sem érinti. Esetleges vagy feltételhez kötött viszontkereset előterjesztésének nincs helye, erre a polgári perrend nem nyújt lehetőséget. Amennyiben alperes a felperesi kereset jogalapját nem ismeri el, „feltételelesen” viszontkeresettel igényét nem érvényesítheti. I. rendű alperesnek ekként el kell döntenie azt, hogy felperes követelésével azonos vagy azzal összefüggő jogviszonyból eredő követelését a folyamatban lévő perben beszámítási kifogásként, avagy viszontkeresettel érvényesíti, de nincs elzárva attól sem, hogy igényét külön perben önálló keresettel érvényesítse. A viszontkereset előterjesztését azonban nem teheti attól függővé, hogy a kereset tekintetében az elsőfokú bíróság miként dönt, és azt sem kérheti, hogy a viszontkereset tekintetében az elsőfokú bíróság a viszontkeresetről a felperesi kereset érdemi elbírálásának függvényében ne döntsön.

I-II. rendű alperes 9. sorszámu beadványában a felperes örökös minőségét nem tette vitássá, a felperes tulajdoni igényével szemben beszámítási kifogást és viszontkeresetet terjesztett elő. 12. sorszámu jegyzőkönyvben nyilatkozatát immáron akként pontosította, hogy a kereset elutasítását kérte, amennyiben pedig a felperes kétséget kizáróan bizonyítja örökös minőségét, akkor azt elismeri, és viszontkeresettel kéri a felperes 215.702 forint és járulékai megfizetésére való kötelezését. A 2014. február 4. napján megtartott tárgyaláson I-II. rendű alperesi jogi képviselő **ügyszámú** jegyzőkönyvben akként nyilatkozott, hogy a kereset elutasítására vonatkozó érdemi ellenkérelmét változatlanul fenntartja, és fenntartotta az I. rendű alperes viszontkereseti kérelmét is. Ezen nyilatkozatát az elsőfokú bíróság helyesen értékelte részben ellenkérelemként, másrészt I. rendű alperes önálló viszontkereseteként, így helytállóan döntött érdemben az I. rendű alperes viszontkeresetét illetően is.

Tekintettel arra, hogy a felperes az ingatlan tulajdonjogát nem szerezte meg, az ingatlan kezelésével kapcsolatosan felmerült költségekben nem gazdagodott, ennek viselésére sem kötelezhető.

A fent kifejtettek szerint a Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 253. § (2) bekezdése értelmében helybenhagyta.

A másodfokú perköltségről a Fővárosi Ítéltábla Pp. 78. § (1) bekezdése alapján rendelkezett. Mivel a felperes személyes költségmentesség kedvezményében részesült, és az alperesek illetékmentesek ezért a le nem rótt fellebbezési illetékeket a 6/1986. (VI. 26.) IM számú rendelet 13. § (1) bekezdése és 14. § rendelkezései alapján az állam viseli, míg I. rendű alperes 32/2003. (VIII.22.) számú IM rendelet 3. § (2), (5) és (6) bekezdése alapján meghatározott másodfokú perköltségének megfizetésére az ítéltábla a felperest kötelezte.

Budapest, 2015. január 6.

Fermanné dr. Polák Zita s.k.
a tanács elnöke

Véghné dr. Szabó Zsuzsanna s.k. . Hegedűs Mária s.k.
előadó bíró bíró

A kiadmány hitelül: Szirmai Nikoletta bírósági ügyintéző